

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XLIX. De Immunitate Ecclesiarum, Cœmiterii & Rerum ad eas
pertinentium. D. 10. S. 5. C. 1. EC. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

Ita Monac. l. c. n. 4. 3. *Ut erigatur re-
servatis Juribus Parochialibus*, quæ si ab
Ordinario præservata sint, Parochus non
valet se opponere, ut sæpius à S. Congre-
gatione decisum; & præjudicium pro-
veniens Ecclesiis Parochialibus ex dimi-
nutione concursûs & eleemosynarum
penitus contemnitur, ac Parochi semper
succumbent, quoties hoc clypeo velint se
opponere ædificationi novarum Capella-
rum. *Monac. l. c. n. 15.* Ad quem autem
spectent oblationes in tali Capella factæ?
Dicitur est supra *Tit. 30. n. 3.*

Reiffenstuel h. t. etiam agit de ædifica-
tione & erectione novorum Monasterio-
rum, ac quæ circa ea juxta Constitutio-
nes Apost. sunt observanda, qui utiliter
legendus.

TITULUS XLIX.

*De Immunitate Ecclesiarum, Cœmiterii
& Rerum ad eas pertinentium.*

De triplici Immunitate Ecclesiastica vi-
de *Nucl. Theol. Exam. 16. n. 2.* & signan-
ter de personali *Lib. 2. Decret. Tit. 2.*
Præcipue hîc agitur de Reali & Locali.
Circa quam specialiter h. t. statuuntur
sequentia:

1. I. In *Decret. c. 5.* sub anathematis in-

ter-

„ terminatione prohibetur, ne sæculares
 „ Judices causas, ubi de sanguinis effusio-
 „ ne & corporali pœna agitur, in Ecclesia
 „ vel cœmeteriis agitare præsumant. Ab-
 „ surdum enim est & crudele, ibi iudicium
 „ sanguinis exerceri, ubi constituta est tu-
 „ tela refugii. C. 6. Reus confugiens ad
 „ Ecclesiam, quantumcunque gravia ma-
 „ lesicia perpetrarit, non est violenter ab
 „ Ecclesia extrahendus. Excipe, nisi com-
 „ miserit crimina in Bulla GREGORII XIV.
 „ excepta, de quibus in *Nucl. Theol. l. c.* præ-
 „ ter quæ BENEDICTUS XIII. Bullâ: *Ex quo*,
 „ datâ Anno 1725. privat asylo occidentes
 „ proximum animo præmeditato ac deli-
 „ berato; quæ tamen tantum locum habet
 „ in locis, in quibus est promulgata & usu
 „ recepta, ut docet *Pichler Decis. 181.*

2. Porro hoc jus asyli (per quod Ec-
 „ clesia non fovet peccata, sed ob reveren-
 „ tiam loci concedit misericordiam delin-
 „ quentibus, licet ex hoc mali sæpe sumant
 „ occasionem delinquendi, sicut impii ex
 „ misericordia DEI occasionem peccandi)
 „ tanquam favorabile extenditur ad cœmi-
 „ teria etiam non contigua Ecclesiæ, atria,
 „ porticus, hortos inter septa Monasterii;
 „ item januas & parietes Ecclesiæ, ut ea
 „ tangens inde violenter abstrahi nequeat,
 „ uti nec tangens vestes Sacerdotis portan-
 „ us

tis Eucharistiam, aut se associans Procef-
 sioni cum Sanctissimo, juxta Declaratio-
 nes S. C. apud *Pignat.* teste *Reiffenst. h. t.*
n. 49. Si enim, ut argumentatur *Delbene:*
Ubi Papa, ibi Roma; cur non ubi presens
Corpus Christi, ibi etiam locus sacer aut Re-
ligiosus? Id tamen limitatur in casu, quo
 Eucharistia defertur ad reum in carcere
 detentum. Denique juxta *C. 9. h. t.* „Pri-
 „vilegium Immunitatis non negatur Ec-
 „clesiis & Oratoriis, in quibus auctoritate
 „Episcopi Divina Mysteria celebrantur,
 „licet adhuc non extiterint consecrata;
 „aut juxta DD. quamvis fuerint polluta
 „& interdicta; imò juxta antiqua jura spa-
 „tium inter 40 vel 30 passus Ecclesiæ vel
 „Capellæ adjacens gaudet jure asyli, quod
 „tamen consuetudine contrariâ videtur
 „esse sublatum.

3. C. 7. „Adversus Consules & Rectores
 „Civitatum vel alios, qui Ecclesias &
 „Ecclesiasticos viros Tallis seu Collectis
 „& exactionibus aliis adgravare nituntur,
 „volens Immunitati Ecclesiasticæ Conci-
 „lium Lateran. providere, præsumptio-
 „nem hujusmodi sub Anathematis distri-
 „ctione prohibuit. Verum si quando fortè
 „Episcopus & Clerus tantam necessita-
 „tem & utilitatem perspexerint, ut abs-
 „que ulla coactione ad relevandas neces-

sira-

„fuitates communes, ubi laicorum non
 „suppetunt facultates, subsidia duxerint
 „conferenda, ea laici recipiant cum gra-
 „tiarum actione; prius tamen Rom. Pon-
 „tifex consulatur, cujus interest commu-
 „nibus utilitatibus providere. Notant
 tamen DD. apud *Wagn. h. c.* In casu
 urgentis necessitatis, quando est pericu-
 lum in mora, non esse necessarium recur-
 sum ad Papam, si exactiones pro una vi-
 ce fiant vel ad breve tempus; si enim lon-
 go tempore sint duraturæ, foret consu-
 lendus. His tamen non obstantibus Cle-
 rici teste Pichler *Decis. 2.* tenentur ad ea
 solvenda, quæ non vi jurisdictionis sæcu-
 larium in illos pro sufferendis publicis
 oneribus, conservatione statûs Principis
 &c. sed solum exiguntur pro expensis fa-
 ctis vel faciendis, v. g. in reparationem
 viarum, pontium, navium &c. ut sunt
 Pedagia, Pontinegia, Pontivegia &c.
 quia æquum est, ut sicut participant de
 commodo, etiam participant de onere.
 Unde etiam, si flumen vicinos agros Cle-
 ricorum & laicorum inundet, ac pro ag-
 geribus reparandis & fluminis injuria
 avertenda expensæ sint faciendæ, Clerici
 cum laicis pro rata contribuere tenentur.
 Ita *Gonz. ad c. 4. h. t.*

4. Denique *h. t. in Decret. c. 10. decer-*
 nitur.

nitur: „ Qui homicidia & mutilationes
 „ membrorum in ipsis Ecclesiis vel earum
 „ Cœmeteriis committere non verentur,
 „ sub spe impunitatis per defensionem Ec-
 „ clesiæ, tales non debent gaudere immu-
 „ nitatis privilegio, cum in eo, in quo de-
 „ linquit, puniri quis debeat, & frustra
 „ legis auxilium invocet, qui committit
 „ in legem. Circa quod notant DD. non
 „ solum esse quem privatum jure asyli,
 „ quando uterque tam lædens quàm læsus
 „ in loco sacro existit, sed etiam si existens
 „ extra Ecclesiam occidat aut mutilet exi-
 „ stentem in Ecclesia, aut econversò in hac
 „ existens lædat existentem extra eam.
 „ Nihilominus communior est sententia,
 „ quòd committens in Ecclesia crimen non
 „ exceptum, v. g. gravem vulnerationem,
 „ aut etiam homicidium non motus spe im-
 „ punitatis, furtum &c. gaudeat asylo. *An
 „ autem Infideles, cum Ecclesiam contempnant,
 „ in ea gaudeant jure asyli?* Controvertitur,
 „ teste *Reiffenst. b. t. n. 77.*

5. II. *In 6. c. 2. h. t.* statuitur: „ Cessent
 „ in Ecclesiis earumque Cœmeteriis ne-
 „ gotiationes, Nundinæ, Judicia sæcu-
 „ laria; processus Judicum sæcularium,
 „ & Sententiæ ibi prolatae nullius sint fir-
 „ mitatis. C. 4. Districtè sub pœna ex-
 „ communicationis ipso facto incurrendæ

Kk

„ in.

„inhibet Pontifex, ne quis impetratores
 „literarum Apostolicarum vel alios in
 „Foro Ecclesiastico litigantes vel litigare
 „volentes, per se vel per alium ad de-
 „fistendum, vel in Foro sæculari litigan-
 „dum, capiendo illos vel res eorum aliis-
 „ve modis, compellat aut procuret; quod
 §. 12. & 13. sub Censuris reservatis in Bulla
 Cœnæ districtius inhibetur. C. 5. „Do-
 „mini temporales, qui subditis suis, ne
 „Prælati aut Clericis quidquam ven-
 „dant, aut emant aliquid ab eisdem, aut
 „aliqua obsequia exhibeant, interdicitur,
 „tanquam libertatis Ecclesiasticæ viola-
 „tores eo ipso Excommunicationi sub-
 „jaceant. Unde etiam juxta communem
 Canonistarum apud Pignat. *Tom. 3. Con-
 sult. 15. n. 61. & seqq.* Lac. *L. 4. n. 1389. &c.*
 Statutum laicorum prohibens, ne bona
 stabilia donentur aut vendantur Ecclesiis,
 aut transferantur ad manus mortuas, est
 iniquum, immunitati Ecclesiasticæ re-
 pugans.

TITULUS L.

*Ne Clerici vel Monachi sæcularibus ne-
 gotiis se immisceant.*

Quia juxta Apostolum 2 *Tim. 2. Nemo
 militans DEO implicat se negotiis sa-*